

ἠθικῶς οὐδαμῶς ἔπασχε, δὲν ἔπαυε δὲ ἀπὸ τοῦ νὰ μεταβαίνει εἰς τὸ γραφεῖόν του, ὅπερ δι' αὐτὸν εἶχε καταντήσει στοιχεῖον ὑπάρξεως. Ἡ ὑπηρεσία δὲν τὸν ἀπέπεμπε, πάντες ὅμως οἱ γνωρίσαντες ὅπωςδὴποτε αὐτὸν ἀνέμενον τὸν θάνατόν του, ὅστις δὲν προσεδοκάτο ὅτι θὰ ἐδράδυνε πολὺ.

Ἡμέραν τινὰ ὁ υἱὸς τῆς χήρας, πῶν κατὰ κόρον καὶ μεθυθεὶς, ὡμολόγησεν εἰς τὴν μητέρα του, ἐπιστρέψας ἐκ τινων ὀργίων, ὅτι εἶχε κατασπεύσει ἅπασαν τὴν περιουσίαν του καὶ ὅτι ἐπὶ πλέον τὸν ἐδάρυνον καὶ χρέη ἅτινα ἡγνῶει τίνι τρόπῳ νὰ πληρώσῃ.

— Τί θὰ γίνωμεν λοιπόν; τῷ ἀπήντησεν ἡ μήτηρ του. Οὔτε ἐγὼ ἔχω πλέον περιουσίαν.

— Ἀλλ' ἡ οἰκία ἐκείνη;

— Δὲν ἀξίζει σχεδὸν τίποτε. Ὁ ἐνοικιαστὴς μας τρώμαζι νὰ μᾶς δίδῃ τὸ ὀλίγον ἐκεῖνο ἐνοίκιον. Ἦνεν τόσο φιλάργυρος!...

— Θὰ ἔχῃ ὅμως χρήματα αὐτὸς πιστεύω, ὑπέλαθεν ὁ υἱός.

Ἡ μήτηρ ἔρριψε βλέμμα ἐπ' αὐτοῦ.

— Βέβαια, ἀλλὰ δὲν τὰ ἔχει δι' ἡμᾶς.

— ὦ! ὄχι βέβαια!... ἀνταπήντησεν ὁ υἱός.

Ἀγνοῶ πῶς, τὰ βλέμματά των συνηντήθησαν ἐκ νέου. Ἐνόησαν ἀλλήλους χωρὶς νὰ προφέρωσιν οὔτε λέξιν.

Ὁ ὑπάλληλος δὲν εἶχεν οὔτε φίλους οὔτε συγγενεῖς ἦτο γέρων, φιλάσθενος. Ὅλοι εἰς τὸ γραφεῖόν του ἐπερίμενον νὰ μάθωσιν ὅτι ἀπέθανε. Διατί ἔζη ἀκόμη;

Ἰδοὺ πῶς διευκολύνεται τὸ ἔγκλημα.

Οἱ δύο ἄθλιοι ἀνῆλθον εἰς τὸν πυργίσκον· μόλις δ' ἀντίκρυσεν αὐτούς, μόλις οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀντικατώπρισαν τὴν φλόγα ἣν ἐξέπεμπον οἱ ὀφθαλμοὶ των, ὁ γέρων ὑπάλληλος ἐμάντευσε τὸν σκοπὸν των· δὲν ἀντέταξε μάλιστα οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἀντίστασιν.

Τὰ μόνα ὄντα, ἅτινα ἐπὶ γῆς εἶχε σχετικῶς ἀγαπήσει, ἤρχοντο αὐτὰ ἐκεῖνα νὰ τὸν δολοφονήσωσι.

— Σεῖς!; εἶπε μὲ πικρὰς ἐπιτιμήσεως τόνον.

Καὶ μεθ' ὑψίστης πραότητος τοῖς ἔτεινε τὸν τράχηλον.

Μετὰ τὸν φόνον, ἔρριψαν ἐκ τοῦ παραθύρου τὸ πτώμα καὶ εἶτα ἤρχισαν νὰ ἐρευνῶσι πανταχοῦ.

Ἀλλὰ δὲν εὗρισκον τίποτε... τίποτε...

Μία ῥεδιγκότα ἀπερρακωμένη, τινὲς γραφίδες καὶ εἰκόνες τινὲς ἀγίων, ἀτέχνως ἐζωγραφημέναι, ἦσαν τὰ μόνα ἀντικείμενα ὅσα εὑρον.

Αἶφνης πυρκαϊὰ ἐκρήγνυται πλησίον τῆς οἰκίας ἐκείνης. Σπεύδουσιν οἱ πυροσβέσται μετὰ τῶν ἀντλιῶν, λαὸς ἀκολουθεῖ, καὶ βοήθεια τῆς λάμψεως τῶν φλογῶν ἀνυρίσκεται τὸ πτώμα τοῦ ἀτυχοῦς ὑπαλλήλου.

Σπεύδει ἀμέσως ὁ ἀστυνόμος καὶ κτυπᾷ τὴν θύραν τῆς οἰκίας πρὸ τῆς ὁποίας ἔκειτο τὸ πτώμα, ἀλλ' οὐδεὶς ἀπήντησε.

Ἐν τέλει βιάζονται τὴν θύραν καὶ συλλαμβάνουν ἐπ' αὐτοφῶρῳ τὴν χήραν καὶ τὸν υἱόν της, πλύνοντας τὸ ἔδαφος, τὸ ὅποιον σταγόνες αἵματος τοῦ θύματός των εἶχον κηλιδώσει.

Ἐπελάδοντο πάραυτα ἀνακρίσεων.

ὑπὸ τὸ παλαιὸν ἐνδυμα, ὅπερ ἐκάλυπτε τοὺς ὤμους τοῦ νεκροῦ, εὑρον θυλάκιον, περιέχον εἴκοσι χιλιάδας ρουβλίων εἰς χαρτονομίσματα καὶ τὴν ἐξῆς διαθήκην:

«Μὴ ἔχων οὐδένα ἕτερον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον εἰς ὃν νὰ κληροδοτήσω τοὺς καρποὺς τῶν οἰκονομιῶν μου, ὀρίζω κληρονόμους τῆς περιουσίας μου τοὺς μόνους ἀνθρώπους οἵτινες μὲ ἡγάπησαν, τοὺς οἰκοδεσπότας μου.

Ὁ Θεὸς εἴη μετ' αὐτῶν.»

Κόσμε! πόσα μυστήρια ἐγκλείεις!

JOSEPH LUBOMIRSKY.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, ὑπὸ Ἰδ. Στρατηγοπούλου.)

ΚΕΦΑΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

Β'.

Ἡ τοῦ ἀνθρώπου ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν, ἰδίᾳ δὲ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους, τὸ προσφιλὲς μέλημα τῆς πατρικῆς τῶν κρατούντων μερίμνης. Καὶ ὅτε μὲν ἔθεντο ψαλίδα ἢ ξυρὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὅτε δὲ φραγμὸν τῇ διανοίᾳ· οἱ κρατοῦντες ἠθέλησαν πάντοτε τὸν ἄνθρωπον φαλακρὸν τριχῶν καὶ ἰδεῶν, ἐπ' ἀγαθῷ αὐτοῦ τούτου, ἐννοεῖται. Διότι ἡ μὲν πλειομοnὴ τῶν τριχῶν ἀναπτύσσει ὑπερβάλλουσαν θερμότητα, ἣτις φέρει ἐγκεφαλικάς συμφορήσεις, ἡ δὲ τῶν ἰδεῶν πληθώρα γεννᾷ μηνιγκίτιδα. Ἐνθυμήθητε τὰς Ἀθήνας ἐν ἔτει ἀρειμανίῳ 1880, τί ἐπιδημία, τί θάνατοι, τί κακὸ! Διατί δὲ τοῦτο; διότι ὑπῆρχεν εἰσβολή, πλήμμυρα ἰδεῶν· μεγὰλῃ καὶ μικραὶ ἐστροβίλουν ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν σφριγόντων ἐπιστράτων· καὶ ὁ μὲν ἐφαντάζετο ἐν τῇ θερμῇ τοῦ χοροῦ ὅτι ἐφόνευε δέκα Τούρκους τὴν ἡμέραν, ὁ δὲ, εὐτυχέστερος ἐκείνου,

ὅτι εἶχεν αἰχμαλωτίσει τὸν Ὀσμάν, ἄλλος, πάντων εὐτυχέστατος, ὅτι εἶχε συλλάβει ὅλο τὸ χαρέμι τοῦ πασσᾶ, καὶ ἕκαστος διεννοεῖτο πόσα ἑκατομμύρια νὰ ζητήσῃ ὡς λύτρα. Καὶ ἡ μεγὰλῃ καὶ αἱ μικραὶ ἐχόρευον, ἐχόρευον καὶ τελειωμοὺς δὲν εἶχαν. Δυστυχῶς ἡ μηνιγκίτις ἔκρουε τὸ τύμπανον, καὶ ἀντὶ νὰ πίπτωσι Τούρκοι ἐπιπτον σωρηδὸν ἐπίστρατοι. Τύφος! τύφος! ἐφώναζον οἱ ἰατροὶ καὶ εἰσῆγον εἰς δίκην τὰ ἀθῶα βακτηρίδια. Ἀλλὰ καὶ τί νὰ εἴπωσιν; ὅτι ἡ ἀσθένεια προήρχετο ἐκ πληθώρας ἰδεῶν, ὅτι ἦτο πανοῖδε ἰς; τοῦτο ἡδύνατο νὰ χαλαρώσῃ πῶς τὸν ζῆλον τῶν ἐπιστράτων καὶ νὰ ζημιωθῇ ἐντεῦθεν ὁ Ἑλληνισμός. Σήμερον οὐδεμία ἰδέα μᾶς ταταράσσει, οὔτε μεγάλη, οὔτε μικρά, καὶ ἄκρα ὑγεία καθ' ὅλον τὸ κράτος· θέλετε λοιπὸν πειστικωτέραν ἀπόδειξιν τῆς ὁλεθρίας τῶν ἰδεῶν ἐπὶ τῆς ὑγείας ἐπιρροῆς; Μακάριοι οἱ λαοί, οἱ ζῶντες ἀνεῦ ἰδεῶν, ὅτι μαθουσάλιος ὁ

Η ΠΟΛΙΣ ΠΡΑΓΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

βίος αὐτῶν, τρισμάκαρες οἱ ἔχοντες ἄρχοντας ἐγκαίρως ψαλιδίζοντας τρίχας τε καὶ ἰδέας, ὅτι οὗτοί εἰσιν οἱ ἀληθεῖς τῶν λαῶν πατέρες.

Καὶ ταῦτα ὡς ἐν προοιμίῳ.

Ι

Ἡ κόμη, ὁ μύσταξ καὶ ἡ γενειὰς ὑπέστησαν τόσα μαρτύρια, ὥστε ἄπορον τῇ ἀληθείᾳ πῶς δὲν κατετάχθησαν εἰσέτι εἰς τὰ Συναξάρια καὶ πῶς οἱ καλοὶ Χριστιανοὶ δὲν ἐορτάζουσι τὴν μνήμην τῆς ἁγίας Κόμης καὶ τοῦ ἁγίου Πώγωνος, τῶν δύο ἀδελφῶν μαρτύρων. Αἴτιον δὲ τῶν παθῶν τούτων τῆς κεφαλῆς ἡ Γραφή, ἥτις παρέλειψε νὰ σημειώσῃ ἂν ὁ Ἀδὰμ, ὁ πρωτόπλαστος, ὁ τύπος τοῦ τελείου ἀνδρός, ὁ κατ' εἰκόνα καὶ κατ' ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ πλασθεὶς, ἐξῆλθε τῶν χειρῶν τοῦ Πλάστου ξανθός, καστανόχρους ἢ μελάγχρους, μετὰ βραχείας ἢ μακρᾶς κόμης, μετὰ ἢ ἄνευ πώγωνος, ἵνα ἤξεύρῃ καὶ ὁ ταλαίπωρος ὁ ἄνθρωπος πῶς πρέπει νὰ πολιτευθῇ πρὸς τὸν μυστηριώδη τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς γῆς δεσπότην. Καὶ ποῦ νόμισμα, εἰκὼν ἢ ἀνάγλυφον ἵν' ἀναπληρώσῃ πως τὴν ἀκατανοήτον, τὴν ἀσύγνωστον ταύτην τῆς Γενέσεως παράλειψιν! Ὁ ἐκθρονισμός, ἡ καταστροφή ἐπῆλθε τόσον ταχέως, ὥστε ὁ ἀτυχῆς τῆς Ἐδὲμ ἄρχων, ὁ ἐφήμερος τῶν ζῶων βασιλεύς, δὲν ἔλαβε καιρὸν οὔτε νόμισμα νὰ κόψῃ, ἵν' ἀπαθανάτισῃ τὴν σεπτὴν αὐτοῦ μορφήν καὶ ἀπαλλάξῃ τοὺς μεταγενεστέρους τῆς βασιλείας τῶν ἀτελεσιγμένων ὑποθέσεων. Καὶ ὅμως — τίς θὰ το ἐπίστευεν; — ὑπάρχει ἀρχαῖόν τι ἀνάγλυφον, — καὶ δὲν εἶναι τὸ μόνον, — εἰς τοὺς πρώτους τοῦ Χριστιανισμοῦ αἰῶνας ἀναγόμενον, ὅπερ παρίσθῃσι τὰν Ἀδὰμ ὅλως ἀγένειον. Εἶναι ὅμως καὶ ἀληθὲς ὅτι σοφὸς τις θεολόγος, λέγει ὅτι ἔχασε τὰ γένεια μετὰ τὸ ἀμάρτημα. Τίνα λοιπὸν τῶν δύο νὰ πιστεύσωμεν, τὸν γλύπτην ἢ τὸν θεολόγον; τὸ κατ' ἐμὲ τάσσομαι τῷ σοφῷ, ἤξεύρων ἐκ τοῦ ἁγίου Βασιλείου ὅτι πρὸ τῆς βρώσεως τοῦ πικροῦ ἐκείνου μήλου τὰ ρόδα δὲν εἶχον γένεια ἥτοι ἀκάνθας, καὶ ὅτι ἐφύησαν αὐτοῖς τοιαῦτα μετὰ τὸ ἀμάρτημα¹. θὰ εἶναι βεβαίως τὰ γένεια τοῦ Ἀδὰμ. Ἀλλ' ἡ Τέχνη εἶναι γυνὴ καὶ ἔχει ses caprices· οὕτω ἐνῷ ἀφαίρει ἀπὸ τοῦ πτωχοῦ Ἀδὰμ τὸν φυσικὸν τῷ ἀνδρὶ κόσμον, δωρεῖται ἐν ἐπιμέτρῳ τῷ ταλαίπῳ Μωϋσῇ κάτι, ὅπερ ἀνάντηρρῆτως δὲν εἶχεν ἐπιθυμήσει, κέραια. Ἡ τρελὴ παρέστησε τὸν μέγαν νομοθέτην μετὰ κεράτων, συμβόλων δῆθεν τῆς ἰσχύος². Ἀλλ' εὐλογημένη τοῦ Θεοῦ! ὁ λαὸς εἶναι δῖα βασιμῆνος, εἶναι λόγιος νέος, διὰ νὰ ἐννοῇ τὰ τοιαῦτα; δι' αὐτὸν τὰ κέραια εἶναι πάντοτε, ὅστις καὶ ἂν τα φορῇ, τὰ κωμικὰ ἐκείνα

1. Εἰς τὴν Ἐξ ἀκίμερον, ὁμιλ. Ε'. «Τὸ ρόδον τότε ἄνευ ἀκάνθης ἦν, ὕστερον δὲ τῇ κάλλει τοῦ ἄνθους ἡ ἀκανθὰ παρεξέχθη, ἵνα τῷ τερπνῷ τῆς ἀπολαύσεως ἐγγύθεν ἔχῃμεν παρακειμένην τὴν λύπην· μεμνημένοι τῆς ἀμαρτίας».

2. «Ὅτι τὸ κέραν ἦτο περ' ἀρχαίως τῆς ἰσχύος τὸ σύμβολον καὶ ὅτι ἀπαντᾷ ἐπὶ πλείστον ὅσων νομισμάτων τῶν μετ' Ἀλέξανδρον Ἑλλήνων βασιλέων καὶ ἑλλήνων πάντες γνώσκουσι, καὶ αὐτοὶ εἰσι οἱ λόγοι νέοι. Τῶν κεράτων ὅμως τοῦ Μωϋσέως αὐτοσυργός, ὑπῆρξεν, ὡς φησὶν καὶ ὁ ἱερὸς Ἰερώνυμος, ἡμαρτημένους μεταφράσας ἐν τῇ Βουλγάτῃ τὴν λέξιν ὁψιν, ἥτις ἐβραϊστὶ σημαίνει πρὸς ὁσόν καὶ ἄλλα κέραια. Ἀλλὰ περὶ τῶν προκλήσεων τούτων τῆς τέχνης καὶ τῶν εἰς παραδόξωτέρον τοῦ Σωτῆρος παρακτασέων, ἄλλοτε ἐκτενέστερον θὰ προκημικευθῶμεν ἐν τῷ «Ἀττικῷ Μουσείῳ» ὡς περὶ ὁμολογῶν τὰ μέλη καλλιτεχνικῇ.

τῆς συζυγικῆς ἀτυχίας σύμβολα, τὰ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Μολιέρου ὑπαγόμενα. Οὕτω σκότος βαθύ περιβάλλει, ὡς μέλαν πέπλον, τὴν σεπτὴν τοῦ πρωτοπλάστου μορφήν, σκότος σατανικόν, ἀπωλείας, ἐνέγκον ἡμᾶς ἀκαταπαύστως εἰς τὴν ἁμαρτίαν; διότι ἀγνοοῦντες ὅποια τις τοῦ ὁμοιώματος ἡ κεφαλὴ, ἀγνοοῦμεν ὅποια καὶ ἡ τοῦ προτύπου· ἐντεῦθεν δὲ πλάναι καὶ ἁμαρτήματα. Καὶ ὄντως· ὑποθέσατε ὅτι ὁ Ἀδὰμ ἐπλάσθη ξανθός, ἄρα ξανθός καὶ ὁ Πλάστης, καὶ κατ' ἀκολουθίαν οἱ μελαγχροῖνοι καὶ οἱ καστανόχρους εἶδος, ποικιλία ἀνθρώπων, διὸ καὶ ἐν δευτερευούσῃ παρὰ τῷ Θεῷ μοῖρα· αἱ δὲ τὴν κεφαλὴν ξανθίζουσαι ὅλαι εἰς τὸν Τάρταρον, ὡς ψευδόμεναι καὶ ζητοῦσαι ν' ἀπατήσωσι τὸν Θεόν. Ὑποθέσατε πρὸς στιγμήν τὸ ἐναντίον: τὸν Ἀδὰμ μελάγχρουν ἢ καστανόχρουν καὶ ἰδοὺ εὐθὺς πίπτουν τὰ φόντα τῶν ξανθῶν, ὡς τὰ Λαύρια μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ Συνδικάτου, διότι ὁ Θεὸς μελάγχρους ἢ καστανόχρους. Φρονεῖτε ὅτι ὁ Ἀδὰμ ἔτρεφεν ὠραίαν γενειάδα; — τοῦτο ἐδόξαζε πρὸ ὑμῶν, περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ΙΖ' ἑκατονταετηρίδος, καὶ ὁ σοφὸς Ἰταλὸς Βερνέττης κατὰ τοῦ περιωνύμου Βαν-Ἐλμοντίου, τὸ ἀγένειον ὑποστηρίζοντος, — ἀλλὰ τότε; ... καὶ ὁ Θεὸς γενειοφόρος, ὥστε πειρασμοὶ οἱ κουρεῖς, κατηραμένα τὰ ξυρία καὶ εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον πάντες οἱ ξυριζόμενοι, ὡς ἀσεβεῖς, ὡς ζητοῦντες νὰ φανῶσιν ὠραιότεροι καὶ κομψότεροι τοῦ Θεοῦ· δὲν λέγω δὲ ὡς οἱ ἀρχαῖοι φθονερὸν τὸ θεῖον, ἄπαγε τῆς βλασφημίας! Ἀλλὰ νὰ τρέφῃ πράγματι ὁ Κύριος κόμην καὶ γενειάδα; οὐδόλως ἀπίθανον, διότι δείκνυσιν μεγίστην πρὸς αὐτὰς συμπάθειαν, ἀπαγορεύων τῷ ἐκλεκτῷ καὶ περιουσίῳ λαῷ, τοῖς ὑπηκόοις αὐτοῦ, νὰ φθείρῃσι τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος καὶ νὰ περικεῖρῃσι τὴν κόμην¹, ὡς ἐπραττον, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἥλιου ἢ τοῦ Διονύσου, εἰδωλολατρικά τινα ἔθνη τῆς Ἀραβίας, ἀφίνοντα ἐν τῷ μέσῳ ὑπόλοιπον στρογγύλην δεσμίδα τριχῶν, σισόην ὑπὸ τῶν Ὁ' καλουμένην. Γνωστὸν δὲ ὅτι καὶ γυναῖκες καὶ ἄνδρες παρ' Ἑβραίοις μεγάλως τὴν μακρὰν κόμην ἐπιμελοῦντο, αἱ μὲν διαπλέκουσαι καὶ βοστρυχίζουσαι, οἱ δὲ ἀλείφοντες μύροις τε καὶ εὐόσμοις ἐλαίοις καὶ ἐπιπάσσοντες αὐτῇ ψήγματα χρυσοῦ, ἅτινα, πρὸς τὴν λάμψιν τοῦ ἡλίου ἀντανακλῶμενα, ἐδίδον τῇ κεφαλῇ τὴν τοῦ χρυσοῦ λαμπρότητα². Ὁ εὐφύεστατος καὶ πρακτικώτατος ἐκεῖνος λαός, ὡς εἰ εἶχεν ἀναγνώσει τὸν Πίνδαρον, εἰπόντα:

Ἄριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς αἰθόμενον πῦρ.

ἄφηκε τὸ νεράκι διὰ τοὺς ὁμοεθνεῖς τοῦ ποιητοῦ — καὶ νὰ τῶχαν καθαρὸ τουλάχιστον! — καὶ ἐνῶρως ἐτίμησε τὸν χρυσόν, θεὸς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὁ χρυσὸς δὲν ἐδείχθη ἀγνώμων, καταστήσας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ κλειδοκράτορας τῶν βασιλικῶν τῆς Εὐρώπης ταμείων. Ἀλλ' ὅπερ μεγάλως ἐνισχύει τὴν περὶ γενειάδος τοῦ Κυρίου ὑπόθεσιν· εἶναι, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι περὶ πολλοῦ ἐποιούντο τὸν πώγωνα, ὃν μόνον ἐν καιρῷ πένθους ἀφεῖλον. Σεβασμοῦ δὲ τεκμήριον ἐλογίζετο νὰ καταφιλή ἡ γυνὴ τὸν πώγωνα τοῦ ἀνδρός, τὸ τέκνον τὸν τοῦ πα-

1. Δευτ. ΙΘ' 27.

2. Ἰωσηφ. Ἀρχαιολ. βιβλ. ΙΓ' κεφ. 7. 6, 3.

τρὸς καὶ ὁ ὑποδεέστερος τὸν τοῦ ἀνωτέρου αὐτοῦ. Ὡς ὑπερτάτην δὲ ὕβριν ἐθεώρουν τὴν βιαίαν αὐτοῦ ἀποκοπήν, καθὰ μαρτυρεῖ τὸ πάθημα τῶν ὑπὸ τοῦ Δαυὶδ πρὸς τὸν Ἀνάν, βασιλέα υἱὸν Ἀμμών, ἀποσταλέντων πρεσβευτῶν.

Ἐκλαβὼν οὗτος τοὺς ἀγγέλους ὡς κατασκόπους ἐξύρισε καί, ἀποκόψας τὸ ἥμισυ τῶν μανδύων αὐτῶν ἕως τῆς ἀναβολῆς, ἀπέπεμψεν. Δικαίως δὲ ὁ Δαυὶδ ἐπὶ τῇ ὕβρει ὀργισθεὶς εἰς μὲν τοὺς πρέσβεις ἐνετείλατο νὰ καθίσωσιν ἐν Ἱεριχῷ «ἕως τοῦ ἀνατεῖλαι τοὺς πώγωνας αὐτῶν», κατὰ δὲ τῶν υἱῶν Ἀμμών ἐκήρυξεν εὐθύς πόλεμον, ὅς-τις δύναται νὰ κληθῇ π ω γ ω ν ι κ ὁ ς, καθὼς ὑπὲρ ξυρισθέντων πωγῶνων γενόμενος. Οἱ δὲ Ἑβραῖοι, ἵνα ὑπερβαλλόντως, μέχρις αἵματος, τὴν γενειάδα τιμῶσι, κάτι θὰ ἤξευραν βεβαίως ἐκ τῶν ἐκμυστηρεύσεων τοῦ Μωϋσέως, ὅστις πλέον ἢ ἅπαρ εἶχεν εὐτυχήσει νὰ ἴδῃ τὸν Θεὸν κατὰ πρόσωπον χωρὶς ν' ἀποθάνῃ. Ἀλλὰ περίεργα, μὰ τὴν ἀλήθειαν, τὰ τῶν Ἑβραίων! ὁμοιάζουσι τῇ φιλοσοφίᾳ τοῦ Ἑγέλου, ὅστις ἓνα καὶ μόνον ἔσχε καλὸν μαθητὴν ἐνοήσαντα αὐτόν, τὸν . . . Ἑγελον. Οὕτω καὶ τὰ ἐβραϊκὰ πράγματά εἰσι τόσῳ ὑψηλά, τόσῳ Ἑγελιανά, ὥστε καταντῶσιν ἀκατανόητα παντὶ μὴ Ἑβραίῳ, καὶ δέον ν' ἀναγινώσκῃ τις αὐτὰ ἀπλῶς, χωρὶς νὰ ζητῇ νὰ τα ἐννοήσῃ, πάσης ἐρμηνείας ἀφιστάμενος, ἵνα μὴ παρεξηγῶν ὑποπέσῃ εἰς ἀσέβειαν. Οὕτως ἐν μὲν τῇ Γενέσει ὁ Κύριος παρίσταται ὡς Λαμπίκης καὶ Λιζιὲ συγχρόνως, κατασκευάζων δερματίνους χιτῶνας τῷ Ἀδὰμ καὶ τῇ Εὐᾶ καὶ ἐνδύων αὐτούς. Ὅτι δὲ ἡ τέχνη οὐδένα μῶμον προσάπτει τῇ βασιλικῇ μεγαλειότητι πανθομολογούμενον. Πάπας Σίλβεστρος ὁ Β' ἔφ τι α ν ε ν ὠρολόγια, Λουδοβίκος ὁ ΙΣ' ἐ μ α ρ ά γ κ ε υ ε ν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν Βερσαλλίαις καὶ αὐτὸς ἔτι ὁ Σωτὴρ ὑπῆρξε τέκτων. Ἀλλ' ἰδοὺ αἵφνης ὅτι ὁ Ἡσαίας παρίστησι τὸν Κύριον κρατοῦντα ἐν χειρὶ οὐχὶ πλέον ψαλίδας, βελόνην καὶ κλωστήν, ἀλλὰ τὸ μέγα τοῦ «Κουρέως τῆς Σιβίλλης» ξυρόν, ἀπειλῶν νὰ ξυρίσῃ καὶ γένεια καὶ κεφαλὰς καὶ τρίχας ποδῶν! τόσον ἦσαν ἀνάγωγοι οἱ καλοὶ ἐκεῖνοι Ἑβραῖοι! Θέλετε λοιπὸν πειστικωτέραν ταύτης ἀποδείξιν ὅτι ὁ Κύριος ἔχει γενειάδα, ἃφ' οὗ κρατεῖ ἐν χειρὶ ξυρόν; Ἡ μήπως δὲν ἤξεύρομεν ὅτι τόσοι Πάπαι, οἵτινες ἐξυρίζοντο τὸ πρίν, ἔτρεφον εἴτα πώγωνας; οἱ δὲ Πάπαι δὲν εἶναι οἱ τοῦ Θεοῦ τοποτηρηταὶ ἐπὶ γῆς; Ἀλλ' ὅποιον ἄρ' α γ ε τὸ χρῶμα τῆς σεπτῆς ταύτης γενειάδος, μεγαλοπρεπεστάτης καὶ ἀνταξίας τοῦ θείου μεγαλείου; Νὰ εἶναι αὕτη μελάγχρους, καστανόχρους, πολιά ἢ ξανθή; «Ξανθή, ξανθή, ἀκούω φωνὴν τινὰ ἐκ τοῦ Χρηματιστηρίου, ξανθή, σὰν τὸ ναπολεόνι» ἔρχου καὶ ἴδε καὶ προσκύνησον τῷ ἀληθεῖ Θεῷ».

Μακάριοι λοιπὸν οἱ πωγωνίαι ὅτι ἔξωσι ψῆφον ἐν τῇ Γερουσίᾳ τῶν οὐρανῶν, ὡς ἔχουσι καὶ ἐν τοῖς 999 τῶν Ἀθηνῶν συλλόγοις.

1. Β' Βασιλ. Κ', 9.

2. Α' Παρ' α λ ε ι π. ΙΘ', 1 καὶ ἐφεξῆς.

3. Γενεσ. Γ', 21.

4. Ἡσαίας, Ζ', 20.

ΤΟ ΕΡΗΜΟΝΗΣΙ.

Ἐκεῖνος ποῦ ἀνάμεσα 'ς τὸν κόσμον ποῦ δουλεύει,
Καὶ τρέχει κι' ἀγωνίζεται καὶ γλύφει καὶ σκοτώνει,
Κι' ἀρπάζει τ' ἄλλου τὸ ψωμί καὶ γδύνει καὶ μαζεύει,
Κ' ἔχει 'ς τὰ χεῖλη τὴν ψευτιά καὶ 'ς τὴν καρδιά τὸ χιόνι,

Ἐκεῖνος ποῦ ἀνάμεσα 'ς τὸν κόσμον δὲ λατρεύει
Παρὰ τῇ χάρι καὶ τὸ φῶς, δηρὸ ἄστρο, μιὰ ἀνεμῶνη,
Κι' ὁ θησαυρὸς ποῦ λαχταρεῖ κι' ἡ δόξα ποῦ γυρεύει
Εἶνε δηρὸ στίχους 'ς τὸ χαρτὶ γλυκὰ νὰ ζευγαρώνη,

Ἐκεῖνος μόνος κ' ἔρημος 'ς τὸν κόσμον αὐτὸ θὰ ζήσῃ.
Μὰ θάχῃ ὅμοια μοναξιά μὲ τὸ ἐρημονῆσι
Ποῦ νιώθει πάντα ἐπάνω του, 'μπροστὰ κι' ὁλόγυρά του,

Σ τὸν οὐρανὸ ποῦ τὸ γλυκαντικρύνει,

Σ τὸ κύμα ποῦ τοῦ κρυφομουρμουρίζει,

Τὸ Ἀπειρον γιὰ συντροφιά καὶ γιὰ παρηγοριά του!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ.

Η ΠΟΛΙΣ ΠΡΑΓΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ.

Ἡ Πράγα εἶναι πόλις τῆς Βοεμίας, ἐκτισμένη ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ὀχθῶν τοῦ ποταμοῦ Μολδὰ, καὶ ἐπὶ μὲν τῆς ἀριστερᾶς εὐρίσκεται ἡ παλαιὰ πόλις Ἀλοταδ, ἐπὶ δὲ τῆς δεξιᾶς ἡ νέα Νέσταδ, συγκοινωνοῦσι δὲ διὰ δύο γεφυρῶν.

Τὸ μᾶλλον ἀξιοσημείωτον ἀντικείμενον ἐν τῇ πόλει ταύτῃ εἶναι τὸ φρούριον Χραδέσκιν, ἐν ᾗ ἐπὶ πολλάς ἑκατονταετηρίδας κατῴκουν οἱ βασιλεῖς τῆς Βοεμίας, περιέχει δὲ 440 κοιτῶνας.

Ἐν τῇ παλαιᾷ πόλει εὐρίσκεται ὁ τάφος τοῦ διασήμου ἀστρονόμου Τίχο. Ἐπὶ δὲ τοῦ ὑψηλοτέρου μέρους τῆς πόλεως ἴσταται τὸ μοναστήριον Σπράχω, τοῦ ὁποῦ οὔ ἢ βιβλιοθήκη περιέχει 59,000 τόμους.

Ἡ νέα πόλις περιέχει διάφορα ἀνάκτορα, εἰς ἕκαστον τῶν ὁποίων εὐρίσκεται ἀρκετὰ μεγάλη βιβλιοθήκη.

Τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Πράγας ἰδρύθη τὸ 1348 χαίρει δ' ἀρκετὴν ὑπόληψιν ὡς ἐκπαιδευτικὸν ἴδρυμα.

Ἡ Πράγα ὑπέφερε πολὺ ἐκ τῶν πολέμων τῶν διαφόρων Γερμανικῶν Κρατῶν πρὸς ἄλληλα, ἤδη δὲ ἀνήκει εἰς τὴν Αὐστριακὴν Μοναρχίαν.

Μία τῶν γεφυρῶν τῆς ἔχει μῆκος 1790 ποδῶν συνίσταται δὲ ἐκ 16 ἀψίδων καὶ φέρει ἐφ' ἐκάστου πλαγίου τὰ ἀγάλματα 28 ἁγίων.